

10. marts 2016

J.nr.

Vi har tidligere truffet afgørelse i din sag.
Vi har i dag truffet følgende nye afgørelse:

Afgørelser og beslutninger

Den anmeldte psykiske sygdom kan ikke anerkendes som en arbejdsskade. Det betyder, at du ikke har ret til erstatning eller andre ydelser efter arbejdsskadeloven.

Du har heller ikke ret til erstatning eller andre ydelser efter særloven om udsendte statsansatte.

Du kan klage over denne afgørelse inden 4 uger, se sidst i afgørelsen.

Kilder

- Anmeldelse modtaget den 1. juli 2013 fra
- Spørgsmål om psykisk skade sendt 3. juli 2013 til dig
- Branchekodeoversigt modtaget den 1. juli 2013 fra Arbejdsmarkedets Tillægspension
- Rykker sendt 7. august 2013 til dig
- Afvist+intet svar sendt 5. september 2013 til dig
- SPM: Årsag sendt 15. november 2013 til dig
- Rykker sendt 12. december 2013 til dig
- Rykker sendt 27. marts 2014 til dig
- Lægejournal modtaget den 15. maj 2014 fra Veterancentret Mpa
- Telefonrapport modtaget den 12. september 2014 fra dig
- Lægejournal modtaget den 22. september 2014 fra

- Speciallægeerklæring modtaget den 20. maj 2015 fra Overlæge, [REDACTED]
- Høring af arbg vedr. vet. arb.beskrivelse sendt 22. juli 2015 til Forsvarsministeriet
- Telefonrapport modtaget den 24. juli 2015 fra dig
- Kommentarer til spc.lg.erkl modtaget den 24. august 2015 fra dig
- Høring af arbg vedr. vet. arb.beskrivelse modtaget den 23. oktober 2015 fra Forsvarsministeriet
- Brev til tilskadekomne sendt 25. november 2015 til dig
- Telefonrapport modtaget den 14. december 2015 fra dig
- Rykker sendt 16. december 2015 til dig
- Artikel modtaget den 22. december 2015 fra [REDACTED]
- Telefonrapport modtaget den 14. januar 2016 fra [REDACTED]
- Telefonrapport modtaget den 8. februar 2016 fra [REDACTED]

Høringssvar

Vi har den 9. marts 2016 modtaget dine partshøringsbemærkninger til sagen. Du henviser til, at der skulle have været faktuelle fejl i arbejdsgivergøringen, hvilket du blandt andet har kommenteret på i din mail af 24. august 2015. Du henviser endvidere til de avisklip, som du sendte ind den 21. december 2015. Dette er indgået i vores vurdering. Der henvises til afgørelsen nedenfor.

Afgørelse om afvisning

Den anmeldte sygdom kan ikke anerkendes som en arbejdsskade efter lov om arbejdsskadesikring.

Den anmeldte psykiske sygdom er heller ikke omfattet af lov om erstatning og godtgørelse til tidligere udsendte soldater og andre statsansatte med sent diagnosticeret posttraumatisk belastningsreaktion.

Begrundelse for afvisning efter arbejdsskadelovgivningen

Vi har den 5. september 2013 afvist din sag, da der ikke forelå dokumentation for, at der var tale om en arbejdsbetinget sygdom. Vi havde til brug for sagen anmodet om oplysninger fra dig, men modtog ikke svar. Vi afgjorde derfor sagen på det foreliggende.

Vi genoptog den 15. november 2013 din sag, da der var grundlag for at indhente nye lægelige oplysninger.

Vi har nu indhentet nyt lægeligt materiale, herunder en psykiatrisk speciallægeerklæring samt arbejdsgiverhøring.

Vi er nu klar til at træffe en ny afgørelse i din sag.

Du har fået stillet diagnosen posttraumatisk belastningsreaktion (PTSD).

Din PTSD opfylder ikke kravene for at blive anerkendt som en erhvervssygdom efter fortegnelsen over erhvervssygdomme punkt F.1.

Årsagen er, at du ikke har været udsat for en tilstrækkelig belastning i forhold til fortegnelsens krav.

Vi har lagt vægt på, at det ikke er dokumenteret, at du har været udsat for traumatiske begivenheder af kortere eller længere varighed af en exceptionelt truende eller katastrofeagtig natur under din udsendelse til Kroatien i 1992.

Du var udsendt til Kroatien, [REDACTED] i perioden august til december 1992 (repatrieret). Du gjorde tjeneste i [REDACTED] i [REDACTED]

Du beskriver særligt to episoder fra din udsendelse.

En dag mens I kørte patrulje, var der pludselig ildkamp mellem en muslimsk og serbisk patruljegruppe, som var løbet mod hinanden. Efter kampen var overstået, henvendte den muslimske gruppe sig til jeres patrulje og bad om hjælp til at hente en såret muslimsk soldat. Du gjorde et drop klar og tog afsted. Du fandt manden liggende på jorden. Manden så ud som om han var blevet skudt i benet. Da du vendte ham om så du, at han var skudt i hovedet, ilde tilredt og allerede afgået ved døden. Du tog herefter tilbage til basen med din gruppe.

En anden dag ankom du med din patrulje til en flygtningelejr, hvor I opdagede, at næsten samtlige kvinder og børn var blevet skudt og mishandlet. Blandt ligene og de sårede var der mange børn, som gik grædende og skrigende rundt.

Vedrørende din udsendelse til Kroatien, [REDACTED] har Forsvaret forelagt arbejdsbeskrivelsen til din daværende kollega (dengang konstabel, nu major) i [REDACTED] i [REDACTED]. Han har haft følgende betragtninger til de beskrevne belastninger.

Vedrørende episoden med den muslimske soldat, beskriver din daværende kollega, at patruljen blev bedt om at hente den muslimske soldat i ingenmandsland. Han beskriver dog efterfølgende, at føreren, han selv og et par sikringsfolk, hvoraf du ikke var én af dem, søgte frem og fandt den sårede. Han siger således, at du ikke var til stede i ingenmandsland. Denne episode kan således ikke anses for bekræftet.

Vedrørende episoden med flygtningelejren, så nævner din tidligere kollega, at denne episode efter hans bedste overbevisning, ikke har fundet sted. Han har aldrig oplevet eller hørt om den hændelse. Han anfører, at der ikke var nogen permanent flygtningelejr i kompagniets ansvarsområde. I har eskorteret flygtning ud af området, hvor der i den sammenhæng godt kan have været skræmte eller grædende børn. Denne episode kan således heller ikke anses for bekræftet.

Vi bad dig den 25. november 2015 fremkomme med navn og adresse på eventuelle vidner der ville kunne bekræfte episoderne. Vi rykkede for svar herpå den 16. december 2015 og du bad om at svarfristen blev udsat. Vi blev den 8. februar 2016 telefonisk gjort opmærksom på, at

du ikke ville sende nogle kommentarer ind til os, og derved heller ikke oplysninger omkring vidner.

Du nævnte desuden også, at der forekom generelle krigsoplevelser i form af eksplosioner, brande, skyderier med mere.

Vi bad dig i samme brev af 25. november 2015 beskrive disse hændelser, hvor du var og om du var i fare.

Til besvarelse heraf har du som det eneste indsendt et avisudklip fra [REDACTED] dateret den 30. august 1992, hvor du er blevet interviewet.

Der beskrives én konkret episode, hvor du som [REDACTED] sammen med fem andre, midt om natten oplevede, at der blev affyret fire skud mod jer fra en afstand af cirka 50 meter. I viftede med det blå FN-flag og råbte ud i mørket at I var FN-soldater. I påbegyndte herefter jeres tilbagetog fra området.

Der blev i artiklen endvidere beskrevet andre skyderier, herunder slivovits-skydninger. Slivovits-skydninger er karakteriseret ved skydning op i luften. Der er dog ikke nogen beskrivelse af, at du konkret skulle have været involveret i andre beskydninger end den ene episode som nævnt.

Der beskrives endvidere i artiklen en mulig fangelejr for muslimske flygtninge i området, samt at man kunne høre skud herfra. Dette er dog ikke tilstrækkeligt til at kunne bekræfte den af dig nævnte episode, hvor du på patrulje skulle have set kvinder og børn, der skulle have været mishandlet og skudt. Der henvises desuden til, at du ikke fremkom med nogle vidner der kunne bekræfte dette.

Vi bemærker igen, at der den 8. februar 2016 telefonisk blev meddelt, at du ikke ville indsende yderligere kommentarer.

Vi er således nødsaget til at træffe afgørelse på det foreliggende grundlag.

Efter en samlet vurdering af disse oplysninger, finder vi det ikke dokumenteret, at du har været udsat for episoder af exceptionelt truende eller katastrofeagtig karakter.

Vi har lagt vægt på, at beskrives én episode med beskydninger, hvor du skulle have været involveret.

De af dig to nævnte episoder er ikke blevet bekræftet af Forsvaret og du er ikke fremkommet med vidner, der ville kunne bekræfte dette.

Du har endvidere ikke svaret på vores fremsendte spørgsmål, men blot indsendt en avisartikel fra august 1992. Dette er indgået i vores vurdering men har ikke ændret udfaldet.

Vi vurderer, at én enkelt episode som anført ikke er tilstrækkelig til at give udslag i din PTSD.

Vi er opmærksomme på, at du har været udsat for ubehagelige oplevelser i form af krigens ofre, men vi vurderer, at der ud over den ene episode ikke har været tale om exceptionelt truende situationer, hvor du konkret har været i fare.

Vi kan derfor ikke anerkende din sag efter arbejdsskadeloven.

Vi har ikke forelagt din sag for Erhvervssygdomsudvalget, fordi vi vurderer, at der ikke er mulighed for, at udvalget vil indstille din sygdom til anerkendelse.

Posttraumatisk belastningsreaktion forelægges for Erhvervssygdomsudvalget, hvis der er en rimelig sammenhæng mellem påvirkning og debut af sygdom (nogle år).

I dit tilfælde er der først lægelig dokumentation for, at du har udviklet posttraumatisk belastningsreaktion mere end 4 år efter, du kom hjem fra Kroatien i 1992.

Der er derudover ikke dokumentation for, at du har været udsat for tilstrækkelige belastninger under din udsendelse til Kroatien.

Derfor forelægger vi ikke sin sag for Erhvervssygdomsudvalget.

Begrundelse for at din sygdom ikke er omfattet af lov om erstatning og godtgørelse til tidligere udsendte soldater og andre statsansatte med sent diagnosticeret posttraumatisk belastningsreaktion

Din psykiske sygdom opfylder ikke kravene for at blive omfattet af denne lov.

Årsagen er, at der ikke foreligger dokumentation for, at du har været udsat for tilstrækkelige belastninger under din udsendelse til Kroatien. Dermed opfylder du ikke betingelsen om, at en sag - for at være omfattet af særloven - skal være afvist efter lov om arbejdsskadesikring med den begrundelse, at der mangler dokumentation for tidsmæssig sammenhæng mellem belastning og sygdomsdebut.

Hvornår er en sygdom en arbejdsskade efter lov om arbejdsskadesikring?

Din sygdom kan anerkendes som arbejdsskade, hvis den er optaget på fortegnelsen over erhvervssygdomme, og du opfylder kravene til anerkendelse.

(Lov om arbejdsskadesikring § 7, stk. 1, nr. 1)

Hvis din sygdom ikke er omfattet af fortegnelsen, kan vi forelægge den for Erhvervssygdomsudvalget til vurdering af, om sygdommen skyldes arbejdets særlige art. Vi forelægger de sager, hvor vi skønner, at der er mulighed for at sygdommen vil kunne anerkendes. (Lov om arbejdsskadesikring § 7, stk. 1, nr. 2, 2. led)

Din sygdom er vurderet i forhold til fortegnelsen, der gælder for sygdomme anmeldt fra 1. januar 2005 (bekendtgørelse nr. 12 af 13).

januar 2015). Denne findes på vores hjemmeside www.ask.dk. under overskriften "Love og satser".

Punkt på fortegnelsen

Posttraumatisk belastningsreaktion kan anerkendes som arbejdsskade efter udsættelse for traumatiske begivenheder eller situationer af kortere eller længere varighed af en exceptionelt truende eller katastrofeagtig natur. Dette følger af fortegnelsens punkt F.1.

Posttraumatisk belastningsreaktion

Sygdommen skal opfylde følgende diagnosekriterier, for at der er tale om posttraumatisk belastningsreaktion omfattet af fortegnelsen:

- a. Udsættelse for traumatiske begivenheder eller situationer af kortere eller længere varighed af en exceptionelt truende eller katastrofeagtig natur
- b. 1) Tilbagevendende genoplevelse af traumerne i "flashbacks" , påtrængende erindringer eller mareridt eller 2) Stærkt ubehag ved udsættelse for omstændigheder, der minder om traumerne
- c. Undgåelse af alt, der minder om traumerne
- d. 1) Delvis, eventuelt fuld amnesi (fortrængning) af de traumatiske oplevelser eller 2) Vedvarende symptomer på psykisk overfølsomhed eller alarmberedskab, herunder mindst to af følgende:
  - a) Ind eller gennemsovningsbesvær
  - b) Irritabilitet eller vredesudbrud
  - c) Koncentrationsbesvær
  - d) Hypervigilitet (øget vagtsomhed)
  - e) Tilbøjelighed til at fare sammen
- e. Optræder inden for 6 måneder efter de traumatiske oplevelser

Ved vurdering af diagnosen skal der, som grundlag for en anerkendelse, indgå en vurdering fra en psykiatrisk speciallæge. Det er dog Arbejdsskadestyrelsen, der vurderer, om der er tale om posttraumatisk belastningsreaktion i henhold til diagnosekriterierne.

Selve diagnosen indeholder en vurdering af påvirkningen. I princippet kan diagnosen ikke stilles, medmindre der har været tale om udsættelse for svære psykiske belastninger af en exceptionelt truende eller katastrofeagtig karakter.

Erhvervssygdomsudvalget

En sygdom, der ikke kan anerkendes efter fortegnelsen over erhvervssygdomme, kan eventuelt anerkendes, efter at sagen har været forelagt Erhvervssygdomsudvalget.

Erhvervssygdomsudvalget kan indstille til anerkendelse:

- 1) hvis sygdommen kan optages på fortegnelsen over erhvervssygdomme. Det kan den, når der efter den nyeste lægelige viden er sammenhæng mellem sygdommen og bestemte påvirkninger.

(Lov om arbejdsskadesikring § 7, stk. 1, nr. 2, 1. led)

eller

2) hvis sygdommen udelukkende eller i overvejende grad er opstået på grund af arbejdets særlige art
(Lov om arbejdsskadesikring § 7, stk. 1, nr. 2, 1. og 2. led)

Hvornår er en sygdom omfattet af lov om erstatning og godtgørelse til tidligere udsendt soldater og andre statsansatte med sent diagnosticeret posttraumatisk belastningsreaktion.

Der kan i en sag om sent diagnosticeret posttraumatisk belastningsreaktion tilkendes erstatning og godtgørelse efter denne lov, når

- 1) sygdommen ikke kan anerkendes som erhvervssygdom efter lov om arbejdsskadesikring,
- 2) begrundelsen for, at sagen ikke kan anerkendes efter lov om arbejdsskadesikring, er, at der mangler dokumentation for tidsmæssig sammenhæng mellem belastning og sygdomsdebut, og
- 3) der foreligger en psykiatrisk speciallægeerklæring udstedt senere end 6 måneder efter belastningens ophør, hvori det erklæres, at den undersøgte person lider af posttraumatisk belastningsreaktion, og at sygdommen sandsynligvis er opstået i tilknytning til og som følge af udsendelse
(lovens § 2, stk. 1).

Omfattet af loven er personer, der som led i ansættelse for staten, mindst én gang har været udsendt til udlandet med henblik på deltagelse i konfliktforebyggende, fredsbevarende, fredsskabende humanitære og andre lignende opgaver
(lovens § 1, stk. 2).

Genoptagelse efter arbejdsskadeloven

Hvis din sag er blevet afvist

Vi kan genoptage spørgsmålet om afvisning af arbejdsskader indtil 5 år fra den første afgørelse.

Generelle regler om genoptagelse (alle sager)

Hvis der er væsentlige fejl eller mangler i vores afgørelse, kan vi genoptage sagen på ulovbestemt grundlag.

Det vil sige, hvis:

- nye oplysninger betyder, at afgørelsen ville have fået et andet resultat, hvis vi havde haft oplysningerne, da vi traf afgørelsen
- de regler, som afgørelsen er truffet efter, er ændret med tilbagevirkende kraft
- der var væsentlige fejl i vores oprindelige afgørelse

Du kan læse mere om reglerne for genoptagelse på vores hjemmeside: www.ask.dk.

Hvis du har spørgsmål, kan du kontakte Arbejdsskadestyrelsen.

Klage

Du kan klage over denne afgørelse til Ankestyrelsen indtil 4 uger efter, at du har modtaget dette brev.

(Lov om arbejdsskadesikring § 44, stk. 1 og 3)

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen, så beder vi dig bruge vedlagte klageskabelon. Den har en stregkode, som gør, at vores behandling af din klage vil gå hurtigere.

Vi går ud fra, at du modtaget post fra os via e-Boks. Vi modtager en kvittering når e-Boks har fået afgørelsen. Klagefristen begynder af løbe fra det tidspunkt, du har modtaget afgørelsen i din e-Boks.

Hvis du ikke modtager post fra det offentlige via e-Boks, går vi ud fra, at du har modtaget brevet (sendt med B-post) senest 5 dage efter afgørelsens dato, medmindre du kan dokumentere, at brevet er modtaget senere.

Hvis du modtager elektronisk post fra os (notifikationer), så løber fristen fra modtagelsen af notifikationen.

Hvis du vil klage over afgørelsen, skal du sende brevet til os.

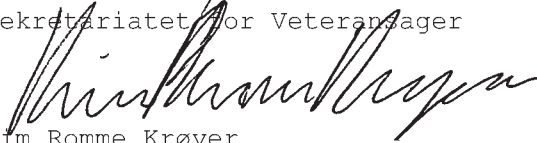
Klagefristen udløber ved kontortids ophør nøjagtig 4 uger efter, at du har modtaget afgørelsen. Vores kontortid er mandag til torsdag 9-15 og fredag 9-13.

Du kan læse mere om, hvordan du kan klage, på vores hjemmeside: www.ask.dk.

De bestemmelser i arbejdsskadelovgivningen, vi har henvist til i denne afgørelse, kan du finde på vores hjemmeside under overskriften "Love og satser".

Venlig hilsen

Sekretariatet for Veteransager

Kim Romme Krøyer

For at sikre en effektiv og god sagsbehandling vil flere medarbejdere normalt arbejde med sagen. Hvis du ringer til os om sagen, kan den medarbejder, der tager telefonen, derfor i de fleste tilfælde svare på dine spørgsmål. Hvis ikke, bliver du ringet op indenfor 24 timer, når vi har undersøgt sagen nærmere.

Dette brev er sendt til:

Forsikringsselskab: Forsvarets Arbejdsskade- og Erstatningskontor.

Lautruphøj 8

2750 Ballerup

Tilskadekomne : [REDACTED]

[REDACTED]

Forsikringsselskab: Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring

ATP-Huset

Kongens Vænge 8

3400 Hillerød

Arbejdsskadestyrelsen
Sankt Kjelds Plads 11
2100 København Ø

Den 10. marts 2016

KLAGE

Jeg ønsker hermed at klage over afgørelsen om:

Sag vedrørende journal nr. [REDACTED]

Anmeldedato .....: 01 JUL 2013

Jeg ønsker hermed at klage over afgørelsen om:

anerkendelse/afvisning

Begrundelse for klage:

Der vedlægges ikke bilag

Der vedlægges følgende bilag:

Dato: _____ Underskrift: _____

Til orientering kan vi nævne, at Ankestyrelsen ikke er bundet af, hvad der bliver klaget over. Derfor kan Ankestyrelsen behandle andre delafgørelser i vores samlede afgørelse, end der er klaget over og kan eventuelt også ændre dem til ugunst for dig. Dette sker dog kun i særlige situationer. Du kan læse mere herom på vores hjemmeside under: Skadesager/Arbejdsskader efter 1. januar 2004/Klagemuligheder.

ANKE . SAG
ANKE

